

Powiatowy Urząd Pracy
ul. Karola Szymanowskiego 15,
42-217 Częstochowa

RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM W 2011 ROKU

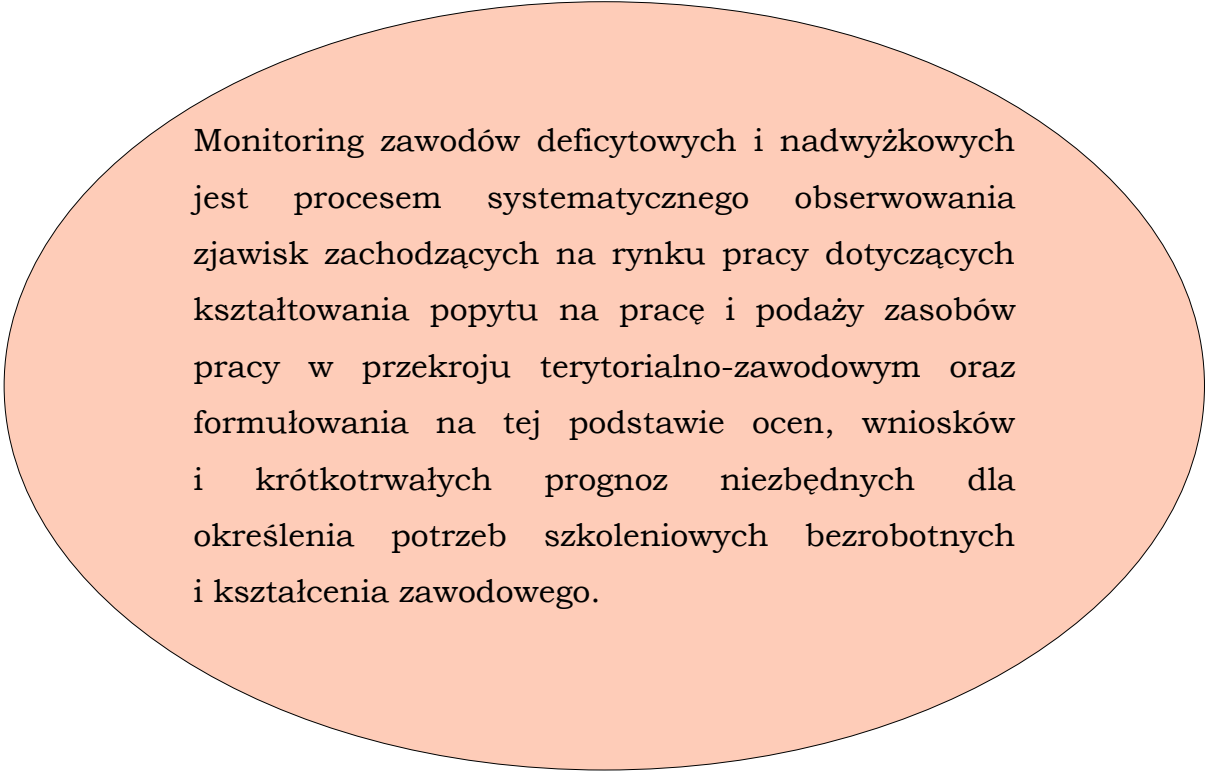

CZĘSTOCHOWA
MARZEC 2012

WSTĘP	2
1. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)	6
1.1 Bezrobotni według zawodów w powiecie częstochowskim. Stan w końcu 2011 roku.....	6
1.2 Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów. Stan w końcu grudnia 2011 roku.....	11
1.3 Osoby bezrobotne z powiatu częstochowskiego zarejestrowane w PUP Częstochowa ponad 12 miesięcy. Stan w końcu grudnia 2011 roku.....	14
1.4 Napływ bezrobotnych według zawodów w 2011 roku.....	17
2. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ POZYSKANYCH W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W II PÓŁROCZU 2010 ROKU	20
3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	21
3.1 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu).....	23
3.2 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie częstochowskim w 2011 roku.....	29
3.3 Wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy.....	32
3.4 Bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie częstochowskim.....	32
4. PODSUMOWANIE	35

WSTĘP

Zgodnie z zapisami Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 roku (t.j. Dz.U. z 2008 r. Nr 69 poz. 415 z późn. zm.) do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy opracowywanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest procesem systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej podstawie ocen, wniosków i krótkotrwałych prognoz niezbędnych dla określenia potrzeb szkoleniowych bezrobotnych i kształcenia zawodowego.

Głównym celem sporządzania rankingów zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest umożliwienie śledzenia zjawisk zachodzących na lokalnym rynku pracy.

Ranking zawodów jest sporządzany w okresach półrocznych w oparciu o zalecenia metodyczne opracowane przez Departament Rynku Pracy Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

Opracowanie określa skalę i strukturę bezrobocia w poszczególnych grupach i zawodach oraz popyt na pracę w tych zawodach z punktu widzenia zgłaszanych ofert pracy.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczane są w oparciu o następujące mierniki:

- średnią miesięczną nadwyżkę (deficyt) podaży siły roboczej,
- wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów,
- wskaźnik długotrwałego bezrobocia,
- wskaźnik szansy uzyskania oferty,
- strukturę bezrobotnych i ofert pracy według zawodów i PKD.

Zawód deficytowy to zawód, na który występuje wyższe zapotrzebowanie na rynku pracy, niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie.

Zawód nadwyżkowy to zawód, w którym liczba osób poszukujących pracy jest wyższa, niż zapotrzebowanie na ten zawód na rynku pracy.

Podstawą do opracowywania Rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych są:

- ✓ załącznik 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności za 2011 rok,
- ✓ załącznik 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy za 2011 rok,
- ✓ Polska Klasyfikacja Działalności obowiązująca na mocy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 grudnia 2007 roku (Dz.U. Nr 251, poz. 1885),
- ✓ rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia

2010 r. (Dz.U. Nr 82, poz. 537) w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania.

Klasyfikacja zawodów i specjalności jest stosowana w zakresie:

- 1) pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego;
- 2) szkolenia zawodowego;
- 3) gromadzenia danych do określania polityki zatrudnienia i kształcenia ustawicznego;
- 4) prowadzenia badań, analiz, prognoz i innych opracowań dotyczących rynku pracy.

Klasyfikacja jest pięciopoziomowym, hierarchicznie usystematyzowanym zbiorem zawodów i specjalności występujących na rynku pracy. Grupuje poszczególne zawody (specjalności) w bardziej zagregowane grupy oraz ustala ich symbole i nazwy. Została ona opracowana na podstawie Międzynarodowego Standardu Klasyfikacji Zawodów ISCO-08, przyjętego w grudniu 2007 roku na trójstronnym Spotkaniu Ekspertów ds. Statystyki Pracy.

Struktura klasyfikacji oparta jest na systemie pojęć, z których najważniejsze to: zawód, specjalność, umiejętności oraz kwalifikacje zawodowe. Jest ona wynikiem grupowania poszczególnych zawodów i specjalności w grupy elementarne, a te w zagregowane grupy średnie, duże i wielkie.

W efekcie struktura klasyfikacji obejmuje: 10 grup wielkich, 43 grupy duże (jako wewnętrzny podział grup wielkich), 132 grupy średnie (jako wewnętrzny podział grup dużych) i 444 grupy elementarne (jako wewnętrzny podział grup średnich), przy czym grupy elementarne obejmują 2 360 zawodów i specjalności.

Struktura grup wielkich klasyfikacji i poziomy kwalifikacji

Lp.	Nazwa grupy wielkiej	Liczba grup w ramach grupy wielkiej			Liczba zawodów i specjalności	Poziom kwalifikacji
		dużych	średnich	elementarnych		
1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	4	11	31	141	3+4
2	Specjaliści	6	30	98	663	4
3	Technicy i inny średni personel	5	20	87	471	3
4	Pracownicy biurowi	4	8	27	68	2+3
5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	4	12	39	132	2+3
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	3	9	17	54	2
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	5	14	69	396	2
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	3	14	41	334	2
9	Pracownicy przy pracach prostych	6	11	32	98	1
10	Siły zbrojne	3	3	3	3	1, 2+4
	RAZEM	43	132	444	2360	

Bezrobotni rejestrowani w urzędach pracy klasyfikowani są według zawodu, do wykonywania którego muszą mieć odpowiednie kwalifikacje potwierdzone świadectwem szkolnym, lub innym dokumentem, bądź odpowiedni staż pracy (udokumentowana ciągłość pracy w okresie minimum 1 roku w tym samym zawodzie).

Natomiast osoby bez zawodu to osoby, które:

- nie posiadają świadectwa (dyplomu) ukończenia szkoły lub odpowiedniego kursu,
- nie posiadają udokumentowanej ciągłości pracy w okresie minimum 1 roku w danym zawodzie.

W grupie osób bez zawodu znajdują się przede wszystkim bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym oraz osoby posiadające wykształcenie ogólnokształcące, które nie posiadają dyplomu uprawniającego do wykonywania danego zawodu, lub stażu pracy dłuższego niż 1 rok w danym zawodzie.

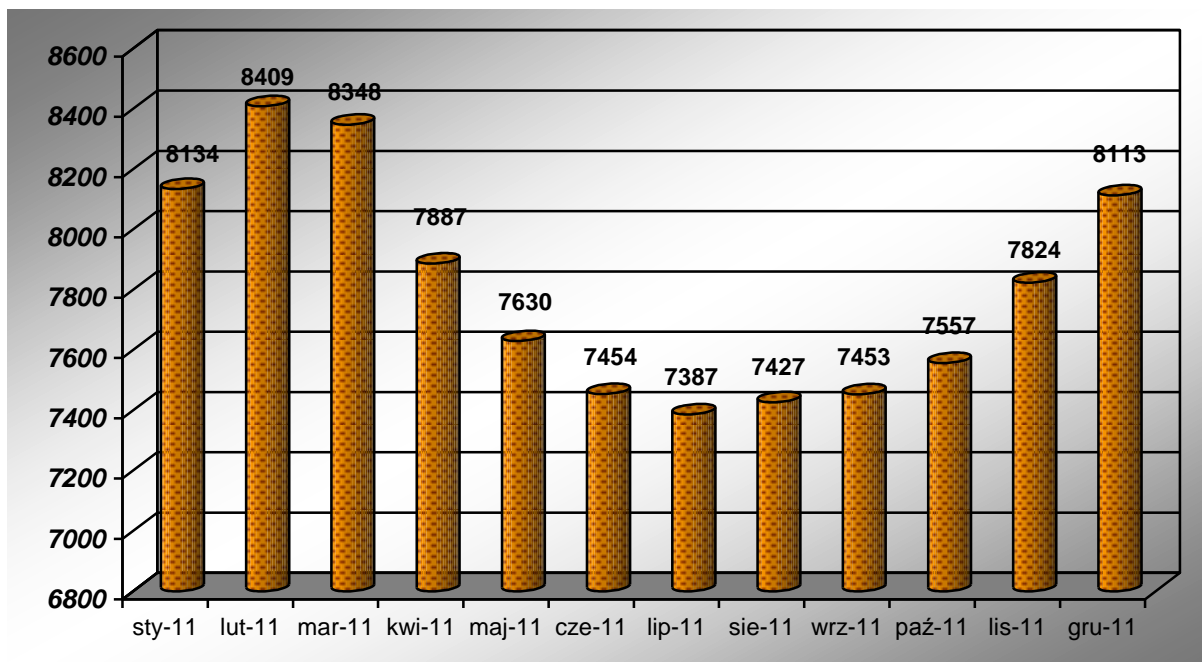
1. ANALIZA BEZROBOCIA W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW)

1.1 Bezrobotni według zawodów w powiecie częstochowskim.

Stan w końcu 2011 roku.

Na koniec grudnia 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 8 113 osób bezrobotnych, w tym 4 034 kobiety z terenu powiatu częstochowskiego. W stosunku do grudnia 2010 roku liczba osób bezrobotnych zwiększyła się o 599 osób, w tym liczba kobiet o 548.

**Liczba bezrobotnych w powiecie częstochowskim
w 2011 roku. Stan w końcu miesiąca.**

Z ogółu zarejestrowanych na koniec grudnia 2011 roku liczba osób bez zawodu wynosiła 1 249 (15,4% ogółu), co oznacza, że osoby te nie spełniały jednocześnie dwóch warunków, a mianowicie nie posiadały kwalifikacji potwierdzonych świadectwem szkolnym, lub kursowym i nie posiadały wymaganej ciągłości minimum 1 roku pracy w tym samym zawodzie.

Liczba bezrobotnych z powiatu częstochowskiego posiadających zawód wyuczony lub wykonywany wynosiła w końcu grudnia 2011 roku - 6 864 osoby.

Z roku na rok udział osób bezrobotnych w poszczególnych zawodach nieznacznie się zmienia. W 2011 roku zmniejszył się m.in. udział bezrobotnych w zawodach: ślusarz, murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, technik prac biurowych, technik ekonomista. Zwiększył się m.in. w zawodach: sprzedawca, robotnik gospodarczy, robotnik budowlany, szwaczka, krawiec, pakowacz, sprzątaczką biurowa.

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI**Porównanie największej liczby zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów, wg stanu na 31.12.2010 r. oraz 31.12.2011 roku**

Lp.	Liczba zarejestrowanych bezrobotnych według zawodów (min. 50 osób bezrobotnych i powyżej) oraz udział w liczbie bezrobotnych		
	Nazwa zawodu	31.12.2010	31.12.2011
1	Sprzedawca	400 (5,3%)	473 (5,8%)
2	Ślusarz	243 (3,2%)	229 (2,8%)
3	Robotnik gospodarczy	168 (2,2%)	198 (2,4%)
4	Robotnik budowlany	146 (1,9%)	168 (2,1%)
5	Murarz	169 (2,2%)	163 (2,0%)
6	Krawiec	145 (1,9%)	161 (2,0%)
7	Technik ekonomista	151 (2%)	152 (1,9%)
8	Szwaczka	103 (1,4%)	136 (1,7%)
9	Pakowacz	85 (1,1%)	118 (1,5%)
10	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	122 (1,6%)	113 (1,4%)
	Kucharz	88 (1,2%)	95 (1,2%)
11	Technik prac biurowych	98 (1,3%)	92 (1,1%)
12	Cholewkarz	80 (1,1%)	87 (1,1%)
13	Sprzątaczką biurową	69 (0,9%)	87 (1,1%)
14	Technik mechanik	86 (1,1%)	75 (0,9%)
15	Mechanik samochodów osobowych	74 (1%)	73 (0,9%)
16	Fryzjer	57 (0,8%)	67 (0,8%)
17	Magazynier	64 (0,8%)	62 (0,8%)
18	Szewc naprawiacz	67 (0,9%)	56 (0,7%)
19	Magazynier	64 (0,8%)	62 (0,8%)
20	Kierowca samochodu ciężarowego	59 (0,8%)	55 (0,7%)

Struktura bezrobotnych według 2-cyfrowych grup zawodowych w końcu grudnia 2011 roku przedstawiała się następująco:

1. Największa liczba bezrobotnych znajdowała się w grupie „*Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni*” (kod 2-cyfrowy – 75) - udział bezrobotnych tej grupy w ogólnej liczbie zarejestrowanych z powiatu częstochowskiego wynosił 11,5386. Jest to grupa, generująca bezrobocie przede wszystkim wśród kobiet, a największą liczbę skupiały grupy elementarne:
 - obuwnicy i pokrewni,
 - krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni,
 - szwaczki, hafciarki i pokrewni,
 - stolarze meblowi i pokrewni,
 - piekarze, cukiernicy i pokrewni.

2. Druga pod względem liczebności bezrobotnych duża grupa to „*Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni*” (kod 2-cyfrowy - 72). Znajduje się w niej 9,4842% ogółu zarejestrowanych, grupa ta zdominowana jest przez bezrobotnych mężczyzn. Przeważają tu grupy elementarne:
 - ślusarze i pokrewni,
 - mechanicy pojazdów samochodowych,
 - ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni,
 - mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych.

3. Kolejna pod względem liczebności grupa bezrobotnych to *Sprzedawcy i pokrewni* (kod 2-cyfrowy – 52) – 8,8139% ogółu zarejestrowanych. Prawie 16% zarejestrowanych kobiet ze względu na posiadany zawód zakwalifikowanych zostało właśnie do tej grupy.

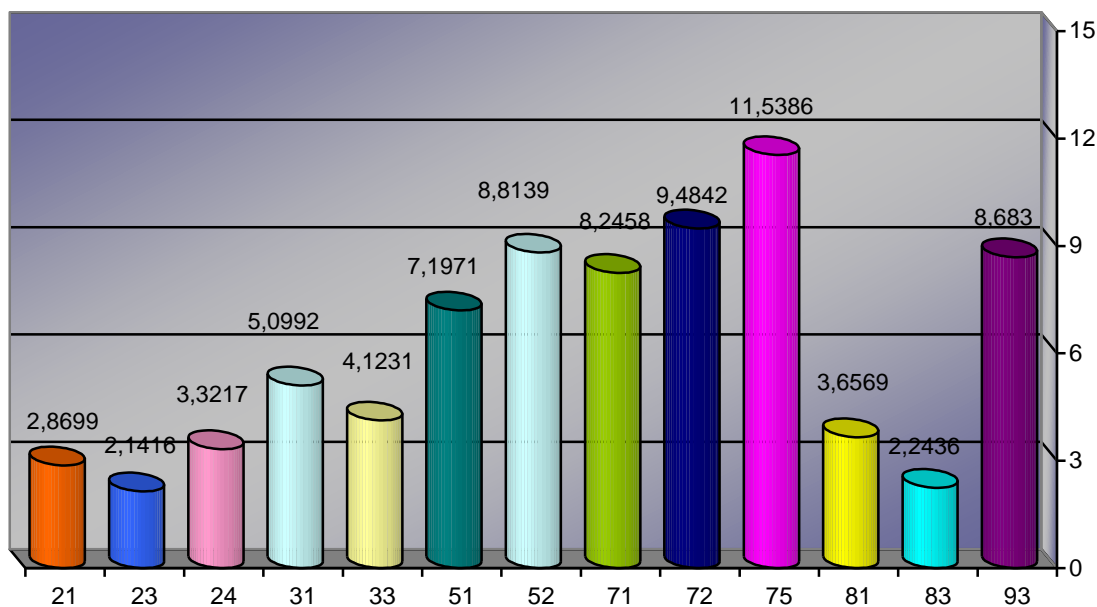
4. Ponad 8 - procentowy udział bezrobotnych odnotowano także w grupach:
 - *Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie* – 8 6830%, w tym:

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

- ~ robotnicy przy pracach prostych w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani,
- ~ robotnicy pomocniczy w budownictwie ogólnym,
 - *Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)*” (kod 2-cyfrowy – 71) – 8,2458 zarejestrowanych, a grupy elementarne, w których znajdowała się największa liczba bezrobotnych to:
 - ~ murarze i pokrewni,
 - ~ hydraulicy i monterzy instalacji sanitarnych,
 - ~ cieśle i stolarze budowlani,
 - ~ betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni.

5. Ponad 7-procentowy udział w bezrobociu występował w grupie *Pracownicy usług osobistych (kod 2-cyfrowy – 51)* - 7,1971%, głównie zawody – gospodarze budynków, kucharze, fryzjerzy.

Udział bezrobotnych w dwucyfrowych grupach zawodowych (powyżej 2%)

Objaśnienia do kodów dużych grup zawodowych:

- ~ 21 – specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,
- ~ 23 – specjaliści nauczania i wychowania,

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

- ~ 24 – specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania,
- ~ 31 – średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych,
- ~ 33 – średni personel do spraw biznesu i administracji,
- ~ 51 – pracownicy usług osobistych,
- ~ 52 – sprzedawcy i pokrewni,
- ~ 71 – robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)
- ~ 72 – robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni,
- ~ 75 – robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni,
- ~ 81 – operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych,
- ~ 83 – kierowcy i operatorzy pojazdów,
- ~ 93 – robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie.

1.2 Bezrobotne osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci) według zawodów. Stan w końcu grudnia 2011 roku.

Osoby bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki to osoby zarejestrowane do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.

Według stanu na 31.12.2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie figurowało w ewidencji 535 osób z powiatu częstochowskiego będących w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (6,6% ogółu zarejestrowanych). Bezrobotne kobiety, które zarejestrowały się w ciągu roku od ukończenia nauki (310 osób) stanowiły 58% figurujących w ewidencji absolwentów szkół ponadgimnazjalnych i wyższych.

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

Spośród zarejestrowanych absolwentów szkół ponadgimnazjalnych - 225 nie posiadało zawodu wyuczonego, w tym 116 kobiet i była to najliczniejsza grupa młodych bezrobotnych, natomiast wśród posiadających zawód wyuczony, w końcu grudnia 2011 roku najwięcej zarejestrowanych osób posiadało zawód:

- pedagog – 13 osób,
- technik ekonomista – 13,
- specjalista administracji publicznej – 8 osób,
- sprzedawca – 8,
- fryzjer – 7,
- specjalista ochrony środowiska – 7,
- nauczyciel języka polskiego – 7,
- politolog – 6,
- technik budownictwa – 6,
- kucharz małej gastronomii – 6,
- logistyk – 6,
- inżynier organizacji i planowania produkcji – 5,
- biotechnolog – 5,
- specjalista pracy socjalnej – 5,
- technik administracji – 5,
- technolog robót wykończeniowych w budownictwie – 5,
- mechanik pojazdów samochodowych – 5,
- elektromechanik pojazdów samochodowych – 5.

Według 2-cyfrowych grup zawodowych struktura bezrobotnych absolwentów przedstawiała się następująco:

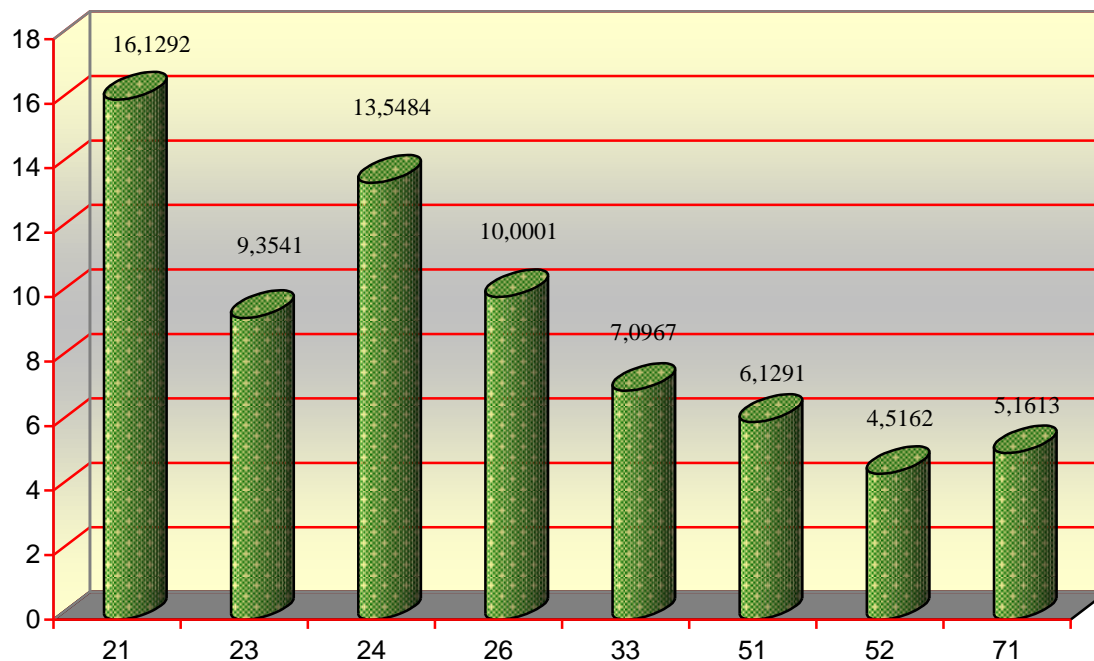
- 1 *Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych* - 16,1292 ogółu bezrobotnej młodzieży, a dominujące tu grupy elementarne to: inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji, inżynierowie górnictwa, metalurgii i pokrewni, inżynierowie budownictwa, specjaliści do spraw ochrony środowiska, inżynierowie inżynierii środowiska. Bezrobotne

kobiety z tej grupy stanowiły 13,9175% wszystkich kobiet, które ukończyły szkołę w ciągu ostatnich 12 miesięcy.

- 2 *Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania* – 13,5484% wszystkich bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki; w tej grupie kobiety generowały 15,4640% bezrobocia wśród kobiet. Przeważali tutaj bezrobotni z grup elementarnych: specjaliści do spraw administracji i rozwoju, specjaliści do spraw zarządzania i organizacji, analitycy finansowi, specjaliści do spraw reklamy i marketingu.
- 3 *Specjaliści nauczania i wychowania* – 9,3541% wszystkich zarejestrowanych absolwentów, w tym zwłaszcza wizytatorzy i specjaliści metod nauczania, nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych,
- 4 *Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury* – 10,0001% absolwentów, w tym przede wszystkim filolodzy i tłumacze, specjaliści do spraw społecznych, filozofowie, historycy i politolodzy,
- 5 *Pracownicy usług osobistych* - 7,8616% zarejestrowanej młodzieży w okresie do 12 miesięcy od ukończenia szkoły, zwłaszcza fryzjerzy i kelnerzy.
- 6 *Średni personel do spraw biznesu i administracji* – 7,0967% młodych osób, przede wszystkim średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych.

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

Poniższy wykres przedstawia grupy zawodowe, w których odsetek bezrobotnych absolwentów był najwyższy.

Objaśnienia do kodów dużych grup zawodowych:

21- Specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych,

23 – Specjaliści nauki i wychowania,

24 – Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania,

26 – Specjaliści z dziedziny prawa, dziedzin społecznych i kultury,

33 – Średni personel do spraw biznesu i administracji,

51 – Pracownicy usług osobistych,

52 – Sprzedawcy i pokrewni,

71 – Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków)

1.3 Osoby bezrobotne z powiatu częstochowskiego zarejestrowane w PUP Częstochowa ponad 12 miesięcy. Stan w końcu 2011 roku.

Na szczególną uwagę zasługują osoby bezrobotne pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy od dnia rejestracji w PUP. W końcu grudnia 2011 roku osoby niepracujące ponad rok stanowiły 29,8% ogółu zarejestrowanych z powiatu ziemskiego, a ich liczba wynosiła 2 414 osób (w tym 1 167 kobiet).

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

W tej grupie bezrobotnych - 84 osoby nie posiadały ani zawodu wyuczonego ani wykonywanego.

Największą liczbę pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy generowały zawody:

Zawód	Liczba osób zarejestrowanych powyżej 12 miesięcy
sprzedawca	168
ślusarz	105
robotnik gospodarczy	74
technik ekonomista	69
robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	66
murarz	65
krawiec	62
robotnik budowlany	57
szwaczka	44
technik prac biurowych	38
sprzątaczką biurową	37
pakowacz	37
cholewkarz	33
kucharz	32
technik mechanik	26
robotnik placowy	25
cieśla szalunkowy	23
hydraulik	23
mechanik samochodów osobowych	22
elektromonter zakładowy	22
przędzacz	21
magazynier	20
malarz budowlany	20

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

Bezrobotne kobiety nie mogące znaleźć zatrudnienia dłużej niż przez 12 miesięcy stanowiły 48,3% tej kategorii zarejestrowanych i posiadały najczęściej zawód:

- sprzedawca – 150,
- technik ekonomista - 62,
- szwaczka – 44,
- sprzątaczką biurową – 37,
- technik prac biurowych – 35,
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 31,
- pakowacz – 28,
- kucharz – 27,
- robotnik gospodarczy – 26,
- prędzarz – 21.

Najbardziej liczne dwucyfrowe grupy elementarne skupiające osoby długotrwale bezrobotne to:

- Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 11,8885% ogółu,
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 11,2015 % ogółu,
- Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie – 9,5709%
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 9,0556%,
- Sprzedawcy i pokrewni – 8,2418%,
- Pracownicy usług osobistych – 6,7382%
- Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych – 5,4935%
- Średni personel do spraw biznesu i administracji – 5,2863%.

1.4 Napływ bezrobotnych według zawodów w 2011 roku

W 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowało się 9 145 osób bezrobotnych z powiatu częstochowskiego, w tym 4 421 kobiet. Rok wcześniej – 10 500 osób, w tym 4 796 kobiet.

Spośród ogółu rejestrujących się w analizowanym okresie – 1 653 osoby (18,1%) nie posiadały zawodu wyuczonego tj. potwierdzonego świadectwem szkolnym lub odpowiednim stażem pracy.

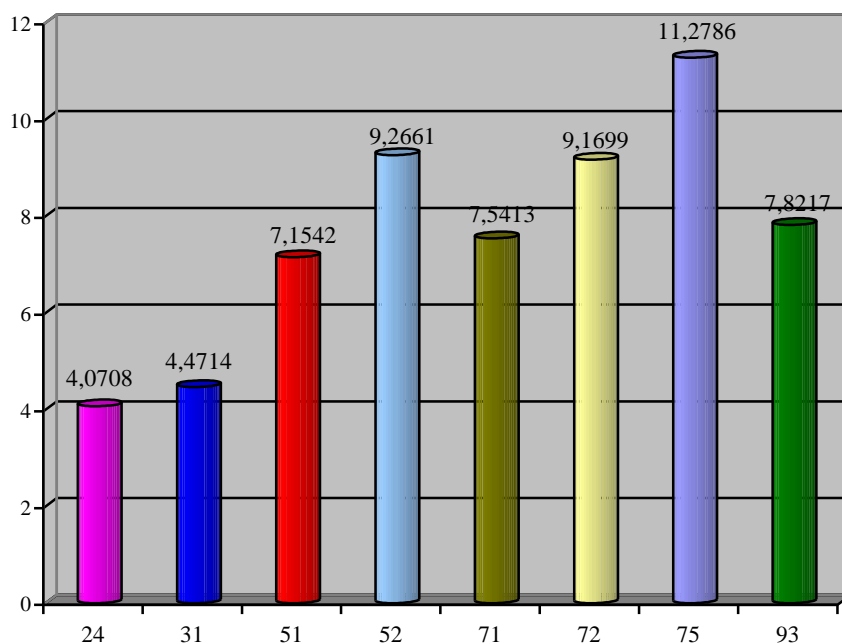
Porównanie (w wybranych zawodach) napływu do bezrobocia w 2010 i 2011 roku.

Nazwa zawodu	Napływ w 2010 roku	Napływ w 2011 roku
Sprzedawca	551	512
Ślusarz	279	205
Robotnik gospodarczy	224	187
Robotnik budowlany	176	165
Szwaczka	128	157
Murarz	149	152
Krawiec	203	144
Technik ekonomista	178	123
Pakowacz	103	123
Fryzjer	112	103
Kucharz	100	92
Technik prac biurowych	137	86
Mechanik samochodów osobowych	111	82
Sprzątaczką biurowa	71	82
Pedagog	83	79
Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	108	75
Technik mechanik	115	75
Cholewkarz	88	72

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

Magazynier	98	71
Kierowca samochodu ciężarowego	110	70

Na poziomie 2-cyfrowych grup zawodowych najczęściej bezrobotnych w ciągu roku rejestrowało się w grupach wskazanych w poniższym wykresie.

Objaśnienia do kodów dużych grup zawodowych:

24 – Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania

31 – Średni personel nauk fizycznych, chemicznych i technicznych

51 – Pracownicy usług osobistych

52 – Sprzedawcy i pokrewni

71 – Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyjątkiem elektryków)

72 – Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni

75 – Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni

93 – Robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i transporcie

W 2011 roku wśród 9 145 rejestrujących się bezrobotnych w PUP Częstochowa – 1 269 osób (13,9%) to osoby będące w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki.

Najwięcej rejestrujących się absolwentów – 515 osób nie posiadało żadnego zawodu wyuczonego, natomiast wśród legitymujących się zawodem wyuczonym odnotowano największą liczbę rejestrujących się:

- pedagogów – 46 osób,
- fryzjerów – 26,
- specjalistów administracji publicznej – 25,
- mechaników pojazdów samochodowych – 19,
- specjalistów ochrony środowiska – 18,
- inżynierów organizacji i planowania produkcji – 17,
- sprzedawców – 17,
- techników ekonomistów – 15,
- specjalistów zastosowań informatyki – 13,
- biotechnologów – 13,
- nauczycieli języka polskiego – 11,
- specjalistów pracy socjalnej – 11,
- logistyków – 10,
- specjalistów do spraw marketingu i handlu – 10,
- politologów – 10,
- techników budownictwa – 10.

2. ANALIZA WOLNYCH MIEJSC PRACY I MIEJSC AKTYWIZACJI ZAWODOWEJ ZGŁOSZONYCH W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM WEDŁUG ZAWODÓW (GRUP ZAWODÓW) W 2011 ROKU.

Pracodawcy z powiatu częstochowskiego zgłosili w 2011 roku 1 137 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowych, czyli o 1 099 mniej, niż w 2010 roku.

Najwięcej ofert pracy zostało zgłoszonych dla bezrobotnych posiadających zawód:

Nazwa zawodu	Liczba ofert pracy w 2010 roku	Liczba ofert pracy w 2011 roku
Robotnik gospodarczy	530	204
Sprzedawca	148	56
Kierowca samochodu ciężarowego	19	44
Technik prac biurowych	147	38
Szwaczka	62	36
Sprzątaczką biurową	32	22
Murarz	13	22
Pomoc kuchenna	59	21
Stolarz	23	16
Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	17	15
Barman	7	12
Fryzjer	21	10
Opiekun w domu pomocy społecznej	28	11
Magazynier	28	9
Technik administracji	76	8
Opiekunka dziecięca	17	8
Kucharz	20	6
Kasjer handlowy	14	6
Sekretarka	22	5

Analizując oferty pracy według 2- cyfrowych grup zawodowych należy stwierdzić, że w 2011 roku największy popyt na pracowników wystąpił w grupach:

- Pracownicy usług osobistych – 21,2810%
- Robotnicy w przetwórstwie spożywczym, obróbce drewna, produkcji wyrobów tekstylnych i pokrewni – 9,6748%
- Sprzedawcy i pokrewni – 7,8277%
- Robotnicy obróbki metali, mechanicy maszyn i urządzeń i pokrewni – 6,8604%
- Operatorzy maszyn i urządzeń wydobywczych i przetwórczych – 6,5965%
- Robotnicy budowlani i pokrewni (z wyłączeniem elektryków) – 6,3327%
- kierowcy i operatorzy pojazdów – 5,8049%.

3. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Analizując poszczególne grupy zawodowe bezrobotnych oraz zgłoszone oferty pracy można określić, które zawody są deficytowe, równoważne, a które nadwyżkowe.

Zawody deficytowe i nadwyżkowe wyznaczone są w oparciu o następujące mierniki:

- ✓ **średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej,**
- ✓ **wskaźnik intensywności nadwyżki (deficytu) zawodów,**
- ✓ **wskaźnik długotrwałego bezrobocia,**
- ✓ **wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy.**

Średnia miesięczna nadwyżka (deficyt) podaży siły roboczej stanowi różnicę między średnią miesięczną liczbą zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k w danym okresie, a średnią miesięczną liczbą zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w tym okresie.

W 2011 roku wśród bezrobotnych powiatu częstochowskiego nadwyżka podaży siły roboczej wystąpiła przede wszystkim wśród osób bez zawodu (137,7500) oraz wśród osób poprzednio pracujących w zawodach:

- sprzedawca – 38,0000
- ślusarz – 16,7500
- robotnik budowlany – 13,5833
- krawiec – 11,5833
- murarz – 10,8333
- szwaczka – 10,0833
- technik ekonomista – 10,2500
- pakowacz – 9,6667
- fryzjer – 7,7500
- kucharz – 7,1667
- mechanik samochodów osobowych – 6,5833
- technik mechanik – 6,0833
- szewc naprawiacz – 5,4167
- cholewkarz – 5,1667
- robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym – 5,0833
- sprzątaczką biurowa – 5,0000

Największy deficyt podaży siły roboczej wystąpił w zawodach:

- robotnik gospodarczy (-1,4167)
- opiekunka dziecięca (-0,6667)
- animator kultury (-0,5000)
- tapicer meblowy (-0,5000)
- operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego (-0,5000)
- asystent nauczyciela przedszkola (-0,4167)
- introligator (-0,4167)
- operator koparki (-0,4167)
- operator obrabiarek sterowanych numerycznie (-0,3333)
- operator maszyny rozlewniczej (-0,3333)
- wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych (-0,3333).

3.1 Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych według wskaźnika intensywności nadwyżki (deficytu).

Wskaźnik intensywności nadwyżki

(deficytu) zawodów jest to stosunek średniej miesięcznej liczby zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k w danym okresie do średniej miesięcznej liczby zarejestrowanych bezrobotnych w tym zawodzie w tym samym okresie, przy czym:

- * ***zawody o wskaźniku poniżej 0,9 to zawody nadwyżkowe,***
- * ***zawody o wskaźniku $\geq 0,9$ oraz $\leq 1,1$ to zawody zrównoważone,***
- * ***zawody $> 1,1$ to zawody deficytowe.***

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

W 2011 roku wśród bezrobotnych z powiatu częstochowskiego w zdecydowanej większości przeważały osoby posiadające zawód nadwyżkowy.

Przedsiębiorcy z powiatu częstochowskiego składali zapotrzebowanie na pracowników tylko w niektórych zawodach.

Nie zgłoszono wolnego miejsca pracy m.in. dla: kierownika działu finansowego, kierownika działu kadrowo-płacowego, kierownika działu transportu, kierownika hotelu, dla fizyka, chemika, architekta, architekta wnętrz, lekarza, położnej, lekarza weterynarii, kosmetologa, nauczyciela: etyki, historii, biologii, geografii, informatyki, języka niemieckiego, języka polskiego, matematyki, plastyki, religii, techniki, pedagoga, doradcy podatkowego, specjalisty do spraw kadr, adwokata, radcy prawnego, psychologa, dziennikarza, laboranta budowlanego, technika elektryka, technika rolnika, dietetyka, fotografa, florysty, windykatorka, ratownika medycznego, listonosza, strażaka, szklarza, lakiernika, blacharza, hydraulika, przedzarza, garmażera, elektryka, drukarza, młynarza, elektromontera zakładowego, montera maszyn elektrycznych, operatora myjni, salowej, kowala, parkingowego.

Spośród 41 dużych grup zawodowych występujących na częstochowskim rynku pracy aż 40 było nadwyżkowych. Nie było ani jednej grupy zrównoważonej, a tylko jedna okazała się deficytową, a mianowicie: Pozostali pracownicy obsługi biura (1,5556).

Ranking zawodów nadwyżkowych
wg wskaźnika intensywności nadwyżki
na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu
(30 wybranych zawodów)

	Nazwa zawodu	Stan na 31.12.2011 roku	Napływ w 2011 roku	Oferty pracy w 2011 roku	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	Kierownik działu sprzedaży	7	9	2	0,2222
2	Biotechnolog	9	22	0	0,0000
3	Specjalista ochrony środowiska	29	45	0	0,0000
4	Inżynier organizacji i planowania produkcji	17	30	1	0,0333
5	Inżynier budownictwa – budownictwo ogólne	11	17	0	0,0000
6	Pielęgniarka	14	20	1	0,0500
7	Fizjoterapeuta	13	10	3	0,3000
8	Nauczyciel języka angielskiego	10	23	2	0,0870
9	Specjalista administracji publicznej	35	53	0	0,0000
10	Specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych	22	28	0	0,0000
11	Doradca zawodowy	12	13	0	0,0000
12	Specjalista do spraw marketingu i handlu	35	47	6	0,1277
13	Specjalista zastosowań informatyki	13	27	4	0,1481
14	Technik budownictwa	44	40	0	0,0000
15	Technik elektryk	23	25	0	0,0000
16	Technik mechanik	75	75	2	0,0267
17	Technik ekonomista	152	123	0	0,0000
18	Technik prac biurowych	92	86	38	0,4419
19	Magazynier	62	71	9	0,1268
20	Kucharz	95	92	6	0,0652
21	Fryzjer	67	103	10	0,0971
22	Sprzedawca	473	512	56	0,1094
23	Ogrodnik terenów zieleni	11	13	3	0,2308
24	Murarz	163	152	3	0,1447
25	Hydraulik	47	43	0	0,0000

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

26	Malarz budowlany	35	24	1	0,0417
27	Ślusarz	229	205	4	0,0195
28	Mechanik samochodów osobowych	73	82	3	0,0366
29	Krawiec	161	144	5	0,0347
30	Szwaczka	136	157	36	0,2293

Ranking zawodów deficytowych
wg wskaźnika intensywności deficytu
na poziomie 6-cyfrowego kodu zawodu (18 zawodów)

Nazwa zawodu		Stan na 31.12.2011 roku	Napływ w 2011 roku	Oferty pracy w 2011 roku	Wskaźnik intensywności deficytu
1	Dyrektor wykonawczy	1	1	2	2,0000
2	Wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych	8	11	15	1,3636
3	Mistrz produkcji w przemyśle spożywczym	1	1	2	2,0000
4	Opiekun w domu pomocy społecznej	8	9	11	1,8333
5	Animator kultury	1	1	7	7,0000
6	Pracownik kancelaryjny	1	2	3	1,5000
7	Barman	13	10	12	1,2000
8	Sprzedawca w branży mięsnej	1	2	6	3,0000
9	Spawacz metodą MAG	2	2	4	2,0000
10	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	3	4	8	2,0000
11	Introligator	0	1	6	6,0000
12	Operator maszyn introligatorskich	1	1	8	8,0000
13	Operator koparki	2	2	7	3,5000
14	Operator maszyny rozlewniczej	3	2	6	3,0000
15	Wulkanizator	0	1	2	2,0000
16	Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego	1	2	8	4,0000
17	Operator maszyn drogowych	2	2	3	1,5000
18	Pokojowa	7	4	9	2,2500

Zawodami zrównoważonymi w 2011 roku były m.in.:

- konsultant do spraw systemów teleinformatycznych,
- kontroler jakości produktów spożywczych,
- organizator imprez rozrywkowych,
- asystent dyrektora,
- recepcjonista,
- fakturzystka,
- technik rachunkowości,
- robotnik gospodarczy,
- organizator obsługi sprzedaży internetowej,
- pomocnik ciastkarza,
- konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej.

Spośród 922 zawodów figurujących w rejestrze PUP Częstochowa z powiatu częstochowskiego, zdecydowana większość była nadwyżkowa, ale w **przypadku 30 zawodów pracodawcy zgłosili zapotrzebowanie na pracowników, natomiast w tym samym okresie nie zarejestrowała się ani jedna osoba z tym zawodem.**

Były to m.in. zawody:

- nauczyciel muzyki w szkole podstawowej,
- wychowawca małego dziecka,
- psycholog wychowawczy/dziecka,
- instalator systemów alarmowych,
- opiekunka dziecięca,
- operator sprzętu komputerowego,
- recepcjonista hotelowy,
- fryzjer męski,
- asystent nauczyciela przedszkola,
- hodowca inwentarza mieszanego,
- spawacz metodą TIG,
- mechanik – monter maszyn i urządzeń,
- tokarz w drewnie,

- frezer drewna,
- tapicer meblowy,
- operator urządzeń przemysłu chemicznego,
- operator linii do belowania makulatury,
- operator urządzeń do ścierania drewna,
- kierowca ciągnika siodłowego,
- operator maszyn ogrodniczych,
- sprzątaczkę domową,
- sortowacz surowców wtórnych,
- odczytywacz liczników.

Zważywszy jednak na fakt, iż do celów statystycznych wykorzystywany jest tylko jeden zawód (wyuczony bądź ostatni wykonywany), a bezrobotni często posiadają ich kilka, przedstawienie zawodów, w których nie rejestrowali się bezrobotni nie jest do końca precyzyjne.

3.2 Ranking zawodów generujących długotrwale bezrobocie w powiecie częstochowskim w 2011 roku

Negatywnym zjawiskiem występującym na częstochowskim rynku pracy jest wysoki udział osób pozostających bez pracy dłużej niż 12 miesięcy. W końcu grudnia 2011 roku udział tych osób wynosił 29,8% ogółu zarejestrowanych i zwiększył się w porównaniu z 2010 rokiem o 4,7 punktu procentowego.

Miernikiem zawodów generujących długotrwale bezrobocie jest wskaźnik długotrwałego bezrobocia w danym zawodzie (udział bezrobotnych w zawodzie k pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy według stanu w końcu danego okresu w ogólnej liczbie bezrobotnych w tym zawodzie według stanu w końcu tego okresu).

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

Wśród 310 - 4-cyfrowych grup zawodowych, w przypadku **15 z nich bezrobocie generowały wyłącznie osoby pozostające bez pracy dłużej niż 12 miesięcy (wskaźnik =1)** (rok wcześniej 19 grup zawodowych, a mianowicie:

Grupy zawodowe generujące długotrwałe bezrobocie o wartości wskaźnika =1	
2010 rok	2011 rok
Nauczyciele akademicy	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy
Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych gdzie indziej niesklasyfikowani
Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	Doradcy finansowi i inwestycyjni
Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	Hodowcy ryb
Kierownicy do spraw logistyki i pokrewni	Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni
Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	Monterzy budownictwa wodnego
Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	Operatorzy urządzeń energetycznych
Inżynierowie chemicy i pokrewni	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku
Hodowcy ryb	Specjaliści do spraw public relations
Konduktorzy i pokrewni	Praktykujący niekonwencjonalne lub komplementarne metody terapii
Pośrednicy handlowi	Strażacy
Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	Muzycy i pokrewni
Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	Pomoce domowe i sprzątaczk
Specjaliści do spraw public relations	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych
Pracownicy usług domowych	Sortowacze odpadów
Muzycy i pokrewni	
Robotnicy pomocniczy w kopalniach i kamieniołomach	
Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	
Sortowacze odpadów	

W 82 grupach zawodowych wskaźnik długotrwałego bezrobocia osiągnął wartość 0, co oznacza, że nie występowały w tych grupach osoby długotrwale bezrobotne.

Są to m.in. grupy:

- farmaceuci,
- nauczyciele szkół specjalnych,
- ratownicy medyczni,
- technicy weterynarii,
- technicy chemicy i pokrewni,
- agenci ubezpieczeniowi,
- fizjoterapeuci,
- filolodzy i tłumacze,
- fizycy i astronomowie,
- inżynierowie elektronicy,
- fotografowie,
- programiści aplikacji,
- dziennikarze,
- monterzy linii elektrycznych,
- specjaliści do spraw sieci komputerowych,
- asystenci dentystyczni,
- mechanicy precyzyjni.

3.3 Ważnym miernikiem zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy

Wskaźnik szansy uzyskania oferty mierzony jest stosunkiem średniej liczby ofert pracy w zawodzie k do średniego miesięcznego poziomu bezrobocia w tym zawodzie.

Wśród osób bezrobotnych z powiatu częstochowskiego w/w wskaźnik był bardzo niski. Zdecydowana większość bezrobotnych miała bardzo małą szansę podjęcia pracy. Najwyższy wskaźnik szansy uzyskania oferty pracy w grupach dwucyfrowych miała grupa Pozostali pracownicy obsługi biura – 0,1279.

Największą szansę uzyskania oferty pracy (wskaźnik > 1,1) w 4-cyfrowych grupach zawodowych posiadał:

- Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany – 2,3332,
- Pomocniczy personel medyczny – MAX,
- Asystenci nauczycieli – MAX.

3.4 Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy

W 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowało się 6 977 osób posiadających udokumentowany staż pracy, natomiast na koniec grudnia 2011 r. w ewidencji figurowało – 6 397 osób wcześniej pracujących.

W 2011 roku co trzeci bezrobotny (30,69%) rejestrując się w PUP w Częstochowie przedkładał świadectwo pracy z jednej sekcji PKD, jaką jest Przetwórstwo przemysłowe. Kolejne 30% bezrobotnych pochodziło z dwóch sekcji: Budownictwo oraz Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle (30,8%). Natomiast ani jedna osoba nie zarejestrowała się z sekcji Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby oraz z sekcji Organizacje i zespoły eksterytorialne. Tylko 8 osób zarejestrowało się z sekcji Górnictwo i wydobywanie, a 10 osób z sekcji Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych.

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

W końcu 2011 roku bezrobocie generowała przede wszystkim sekcja Przetwórstwo przemysłowe – 2 141 osób (33,47% bezrobotnych), na drugim miejscu znajdowała się sekcja Handel hurtowy i detaliczny..” – 1 169 osób (18,27% wszystkich zarejestrowanych) a w następnej kolejności Budownictwo - 801 osób (12,52%).

W 2011 roku przedsiębiorcy z powiatu częstochowskiego zgłosili do PUP ogółem 1 137 wolnych miejsc pracy.

Największa liczba pracodawców, która złożyła zapotrzebowanie na pracowników pochodziła z sekcji Przetwórstwo przemysłowe – 287 ofert pracy (25,24%) oraz Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenia społeczne – 271 wolnych miejsc pracy (23,83% wszystkich ofert pracy).

Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie częstochowskim w 2011 roku

Seksja PKD	Bezrobotni		Oferty pracy	
	zarejestrowani w 2011 roku	stan w końcu roku	zgłoszone w 2011 roku	stan w końcu roku
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	130	157	19	0
Górnictwo i wydobywanie	8	10	0	0
Przetwórstwo przemysłowe	2141	2141	287	26
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	10	10	0	0
Dostawa wody: gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	45	47	32	6
Budownictwo	873	801	65	1
Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	1276	1169	181	7
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	184	164	31	0
Transport i gospodarka magazynowa	187	175	32	1
Informacja i komunikacja	47	33	5	0
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	77	60	13	0
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	65	55	5	0
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	195	154	12	0
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	495	379	6	0
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	441	481	271	0
Edukacja	226	140	60	2
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	152	144	57	0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	72	72	34	0
Pozostała działalność usługowa	131	86	27	0
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników, gospodarstwa domowe	0	3	0	0

POWIAT CZĘSTOCHOWSKI

produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby				
Organizacje i zespoły eksterytorialne	0	0	0	0
Działalność niezidentyfikowana	222	116	0	0
Ogółem	6977	6397	1137	43

4. PODSUMOWANIE

Przeprowadzona analiza przedstawia obraz bezrobocia w zakresie zawodów deficytowych i nadwyżkowych występujących na rynku pracy powiatu częstochowskiego w 2011 roku.

Na koniec 2011 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowanych było 8 113 bezrobotnych z powiatu częstochowskiego. Jest to liczba o 599 wyższa, niż rok wcześniej.

Główną barierą utrudniającą bezrobotnym powrót na rynek pracy jest niedopasowanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnych przedsiębiorców oraz brak działań inwestycyjnych, dzięki którym tworzone są nowe miejsca pracy. Niedopasowanie systemu kształcenia potwierdza fakt, że od kilku lat w powiecie odnotowuje się podobną strukturę zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Natomiast wśród pracodawców coraz bardziej powszechne staje się zjawisko wielozawodowości, tj. oczekiwanie od potencjalnego pracownika uniwersalnych, zróżnicowanych kwalifikacji. Pożądanymi są także wszechstronność, zaangażowanie i dyspozycyjność.

Największą, nadwyżkową grupę bezrobotnych stanowiły osoby bez zawodu 1 249 osób – 15,4% ogółu. Osoby te wymagają szczególnego wsparcia ze strony urzędu pracy poprzez różne działania aktywizujące oraz system szkoleń, które umożliwią im zdobycie kwalifikacji zawodowych. W przeciwnym razie mogą być oni kierowani jedynie na wolne miejsca pracy, w których pracodawcy nie określili konkretnych wymagań. Osoby bez zawodu kierowane są głównie do pracy na stanowiska robotników gospodarczych, sprzątaczek, czy dozorców.

Analiza poszczególnych zawodów, jakie posiadali bezrobotni z powiatu częstochowskiego pokazuje, że przeważająca większość z nich była nadwyżkowa.

Zawód wysoko nadwyżkowy mieli m.in.:

- sprzedawcy, technicy ekonomiści, murarze, krawcy, szwaczki, ślusarze, mechanicy samochodów osobowych, hydraulicy, kucharze, fryzjerzy, technicy budownictwa, technicy mechanicy, malarze budowlani, magazynierzy, technicy elektrycy. Wśród osób z wykształceniem wyższym zawód nadwyżkowy posiadali m.in.: specjaliści administracji publicznej, inżynierowie organizacji i planowania produkcji, specjaliści ochrony środowiska, nauczyciele języka angielskiego, specjaliści do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych, doradcy zawodowi.

Zawodami deficytowymi w 2011 roku w powiecie częstochowskim były:

- animator kultury, introligator, operator maszyn introligatorskich, operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego, operator koparki, spawacz metodą MAG, sprzedawca w branży mięsnej, dyrektor wykonawczy, wychowawca w placówkach oświatowych, wychowawczych i opiekuńczych, dyrektor wykonawczy, mistrz produkcji w przemyśle spożywczym, opiekun w domu pomocy społecznej, barman, operator obrabiarek sterowanych numerycznie, operator maszyny rozlewniczej, wulkanizator, operator maszyn drogowych.

Zarejestrowani w końcu 2011 roku absolwenci stanowili 6,6% ogółu bezrobotnych (535 osób). Wśród nich aż 225 osób (42,1%) nie posiadało zawodu wyuczonego.

Zawód, który najczęściej posiadali zarejestrowani absolwenci powiatu częstochowskiego to:

- pedagog, technik ekonomista, specjalista administracji publicznej, sprzedawca, fryzjer, specjalista ochrony środowiska, nauczyciel języka polskiego, politolog, technik budownictwa, kucharz małej gastronomii, logistyk.

Osoby pozostające bez pracy dłużej niż 1 rok stanowiły 29,8% ogółu zarejestrowanych z powiatu ziemskiego, a ich liczba wynosiła 2 414 osób.

Większość bezrobotnych poszukujących pracy dłużej niż 1 rok posiadała zawód: sprzedawca, ślusarz, technik ekonomista, robotnik gospodarczy, murarz, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym, robotnik budowlany, krawiec, robotnik budowlany, szwaczka, technik prac biurowych, sprzątaczką biurową, pakowacz, cholewkarz, kucharz.

W odniesieniu do podziału wg sekcji PKD największą liczbę bezrobotnych, podobnie jak w poprzednich latach generowały sekcje: Przetwórstwo przemysłowe, Handel hurtowy i detaliczny, naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle oraz Budownictwo, natomiast najwięcej ofert pracy zgłoszono z branży Przetwórstwo przemysłowe oraz Administracja publiczna i obrona narodowa, obowiązkowe zabezpieczenie społeczne.